

ANDREW

GRANT

v jeho světě zůstat naživu znamená srovnat skóre

ODPLATA

ODPLATA

ANDREW
GRANT
ODPLATA

Přeložil Ondřej Duha

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2016

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2009 by Andrew Grant

All rights reserved.

Z anglického originálu *Even*

(First published by St. Martin's Press, New York, 2009)

přeložil © 2016 Ondřej Duha

Redakce textu: Jiří Pácek

Jazyková korektura: Jan Řehoř

Grafická úprava obálky © 2016 Bohumil Fencel

Elektronické formáty Dagmar Wankowska

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-495-9 (pdf)

Janet Reidové a Peteu Wolvertónovi,
mým agentům, redaktorům a teď i přátelům

JEDNA

Když jsem tělo uviděl, první, co mě napadlo, bylo jít dál.

Tohle se mě netýká.

Není žádný logický důvod, abych se do toho pletl.

Podářily se mi další dva kroky. Kdyby ulička byla o něco čistší, snad bych pokračoval v chůzi. Nebo kdyby tam toho chlapa nechali s trochu větší důstojností, tak by mě ta scéna tolik neznepokojovala. Ale to, že ho tam pohodili jako pytel s odpadky, jsem nemohl nechat bez povšimnutí.

Možná proto, že jsem za ta léta sám několikrát o vlasek unikl smrti v podobných špinavých uličkách. Nebo snad proto, že jsem ani já neměl místo, kterému bych mohl říkat „domov“. Ať už byl důvod jakýkoliv, cítil jsem se s tím pohozeným tulákem podivně spojený. Bylo příliš pozdě poskytnout mu jakoukoliv praktickou pomoc – byl zjevně mrtvý –, ale myslel jsem si, že bych mohl aspoň sehnat někoho, kdo by se postaral o jeho ostatky. Měl jsem pocit, že mu to dlužím. Nebo dokonce sobě. Když teď sehraju pro tohoto bezmocného chlapíka roli samaritána, třeba pro mě udělá někdo totéž, až přijde můj čas. Nijak mě netěšila představa, že se moje kosti změní v prach v hromadě obalů od hamburgerů a použitých kondomů.

Vstoupil jsem do uličky. Tělo bylo čtyři metry daleko. Leželo na zádech nohama obrácené k chodníku. Paže mělo natažené na druhou stranu, takže ukazovaly zpátky do úzkého průchodu. Zápěstí byla blízko u sebe, ale ne spoutaná, a ruce částečně zakrývaly odpadky rozházené po zemi.

Došel jsem blíž a uviděl v tulákově oblečení díry po kulkách. Napočítal jsem jich šest. Ale nebyl to jejich počet, co mě upoutalo. Bylo to jejich rozmístění do tvaru písmene T. Čtyři se táhly přes hrud' vodorovně s rameny a dvě vedly dolů přes hrudní kost. Velmi přesná střelba. Práce

profesionála. Možná policejního odstřelovače nebo vojáka. Nic, co by člověk čekal u mrtvého bezdomovce. A nic, co by se dalo snadno ignorovat.

Pomyšlení, že bych měl zavolat policii, se náhle stáhlo na zadní sedadlo.

Prozkoumal jsem tělo ze všech stran. Leželo bezvládně jako loutka s přestřiženými vodicími provázky. Věk jsem odhadl tak na pětapadesát plus minus deset let. Přesnější jsem být nemohl. Vlasy měl muž prošedivělé a nemyté a v obličejí tří- nebo čtyřdenní strniště. Nehty měl olámané a špinavé, ale dlaně hladké a jeho oblečení mohlo dřív patřit někomu z kanceláře. Na sobě měl modrý kašmírový převlečník, šedý jednořadový oblek, jemně tkanou košili – původně bílou nebo smetanovou? – a okopané černé šněrovací polobotky. V duchu jsem si vykreslil obrázek zkrachovalého právníka nebo burzovního makléře. Měl kvalitní, ale vytahané a zmačkané oblečení, jehož každý kus zdobila sbírka děr a skvrn. Kabát a sako už přišly o všechny knoflíky. Kalhoty držel provázek. Podrážky bot se na několika místech odlepovaly. Kravatu už neměl. Wall Street byla jen pár bloků daleko. Pokud se dřív pohyboval ve finančních kruzích, musel být jeho pád na samé dno velice tvrdý. Páchl. Cítil jsem moč, zvratky a alkohol. Nebylo nijak příjemné pobývat v jeho blízkosti.

Prohledal jsem mu kapsy. Musel jsem pracovat pomalu, protože byl celý od krve a já neměl rukavice. Začal jsem kabátem. Nejprve se zdálo, že v něm nic nemá, ale když jsem ho rozhrnul, objevil jsem tvrdý obdélníkový předmět, který propadl dírou v podšívce. Uvolnil jsem ho a zjistil, že je to placatá skleněná láhev, zpola plná čiré bezbarvé tekutiny. Na etiketě stálo, že je to vodka. Značku jsem neznal. Nic dalšího se v kabátu neskryvalo, tak jsem přešel k saku. První vnitřní kapsa byla úplně vytržená, ale na druhé straně jsem něco našel. Tulákova peněženka byla stále na svém místě. Ten, kdo ho zabil, se mu ji neobtěžoval sebrat.

Peněženka byla tenká, vyrobená z lesklé černé kůže a vypadala staře. Rohy měla otrhané, na místě přeložení díry a hedvábnou podšívku potřhanou. Byla trochu prohnutá, jako by ji normálně nosil v zadní kapse kalhot. Příhrádky na kreditní karty byly prázdné, ale tam, kde se normálně nosí mince, jsem našel zohýbanou kartičku důchodového pojištění. Prozradila mi jeho jméno – Alan James McNeil – a číslo 900-14-0471.

Vrátil jsem peněženku do kapsy a postavil se. Dál jsem hodlal projít trasu, po které tělo někdo vlekl skrz odpadky. Chtěl jsem najít přesné místo, kde byl McNeil zabit, a najít vysvětlení, proč pachatel tělo přemístil nebo proč se ten muž vůbec stal obětí. Ale než jsem mohl začít, upoutal mě nějaký zvuk za mnou. Motor rychle jedoucího auta mířícího mým směrem. Mohla to být shoda okolností, ale pochyboval jsem o tom. Za celou dobu, co jsem byl v uličce, tudy nic neprojelo. A z toho, jak tam to tělo zůstalo ležet, se dalo usoudit, že se pro ně někdo vracel. Někdo schopný odpovědět na různé otázky.

Ustoupil jsem do stínu u ústí uličky a vyhlédl ven do hlavní ulice. Měl jsem pravdu. Blížilo se auto. Velký světlemodrý sedan Ford s bílými písmeny na boku a řadou majáků na střeše. Hlídkový vůz newyorské policie. Nemohl jsem riskovat, že mě najdou, jak se ukrývám na místě činu, proto jsem mu vyšel naproti, abych na jeho posádku zamával, ale než jsem stihl zvednout ruku, řidič krátce zapnul sirénu a majáky. Pak se auto rozjelo ke mně. Sledoval jsem, jak se blíží, zahýbá do uličky, kde se zhouplo na tlumičích, jak najelo na obrubník. Musel jsem uskočit, aby mě nesrazilo.

Dveře auta se otevřely a vystoupili dva policisté. Řidič tasil pistoli. Svíral ji v obou rukou nad okrajem dveří a mířil mi na hrud'. Jeho parták držel brokovnici s krátkou hlavní. Vzhledem k šířce uličky bylo jedno, kam jí míří.

„Stůjte klidně,“ řekl řidič. „Nehýbejte se.“

Oba policisté měřili k metru osmdesát. Byli mohutně stavění a vypadali ve formě. Oba měli situaci zjevně pod kontrolou. Při vystupování z auta se pohybovali klidně a mrštně, reagovali v dokonalé shodě, aniž se na sebe museli podívat nebo promluvit. Teď stáli nehybně, soustředění, ve střehu a bez známek obav. Nažehlené modré uniformy jim dokonale padly. Nebyly sice zbrusu nové, ale zdaleka ne obnošené. Něco si s těmi chlapy začít by byla velká chyba.

„Zvedněte ruce tak, abychom na ně viděli,“ přikázal řidič. „Pomalů.“

Bylo jasné, kam to směřuje. Pochopili situaci špatně, ale věděl jsem, že nemá smysl snažit se je přesvědčit. Uniformovaní policisté jsou na celém světě stejní. Jakmile se rozhodnou něco udělat, udělají to. Kdo se s nimi

pokusí dohadovat, všechno jenom zhorší. Zvedl jsem ruce do výše ramen, prsty natažené, dlaně obrácené k nim.

Parták uložil brokovnici zpátky do držáku a zamířil ke mně. Jak se blížil, rozeznal jsem jméno KLEIN vyryté do lesklé jmenovky pod odznakem na jeho hrudi.

„Ruce na kapotu,“ řekl a štouchl mě pravou rukou mezi lopatky.

Opřel jsem se o předek vozu a on mě klepl pravou nohou do kotníků. Rozkročil jsem se a pohlédl na řidiče. Na jeho jmenovce stálo KAUFMANN. Soustředil jsem se na ni, zatímco mě Klein prohledával. Pracoval rychle. Začal mou levou paží a přešel mi rukama od ramene k zápěstí. Totéž udělal s mou pravou paží, pak mi prohmatl trup, pas, obě nohy, kotníky a kapsy kabátu a džínů. Nic nenašel.

„Čistěj,“ řekl za mnou. „Žádná zbraň.“

Kaufmann přikývl, ale ani trochu se neuvolnil. Jeho zbraň byla nehybná. Nespouštěl jsem oči z ústí hlavně. Stále mi mířila na hrud'. Tuláka taky střelili do hrudi. Před pár minutami, několik kroků od místa, kde jsem stál. Cítil jsem, jak mě začala svrbět kůže na žebrech.

„Zavolám techniky,“ řekl Kaufmann. „Jen klid. Oni ji najdou.“

Klein mi zkroutil levou paží za záda. Zaslechl jsem cvaknutí rozepínané západky a hned nato se mi do zápěstí zakousl studený kov. Popadl mou pravou paží, zároveň mě postavil zpříma, a zaklapl druhou část pout.

„Jak se jmenujete?“ zeptal se.

Neodpověděl jsem.

„Kde máte průkaz?“

Pouta se mi zařezávala do obou zápěstí. Utáhl je víc, než bylo třeba.

„Co se tady stalo?“

Pohlédl jsem na předek jejich auta. V laku bylo několik škrábanců a ve skle jednoho z reflektorů malá prasklina.

„Zabil jste toho muže?“

O něco níž, na nárazníku, byla samolepka nabízející zvláštní odměnu tomu, kdo vytočí speciální číslo poté, co najde postřeleného policistu.

„Tak jo, to mi stačí. Pojedete s námi na stanici. Ať tohle vyřeší detektivové.“

Klein mě popadl za levou paží těsně pod loktem a vedl mě k boku

jejich auta. Otevřel dveře, položil mi ruku na hlavu a strčil mě dovnitř. Přesvědčil se, že jsem celý uvnitř, a zabouchl za mnou dvířka. Sedadlo bylo čtvercové a tvrdé. Vůz byl široký, ale neměl jsem tam dost místa pro nohy kvůli silné skleněné přepážce oddělující zadní část kabiny od přední. Její povrch byl poškrábaný a matný a bránil mi v pohledu přes čelní sklo. Obrátil jsem se bokem a snažil se odlehčit spoutaným rukám.

Vzduch v zadní části auta byl teplý a vydýchaný. Cítil jsem lacinou dezinfekci, jejíž silný sladký pach nestačil na to, aby přerazil odér ze špinavých zpocených lidských těl. Rozhlédl jsem se kolem a na okénku vedle sebe uviděl mastné skvrny od lidských čel. Předchozí cestující se museli opírat o sklo. Začal jsem dýchat ústy. Přál jsem si, abych mohl nějak zvednout ruce z čalounění.

Po pěti minutách dorazilo další auto. Ledabyle zaparkovalo na obrubníku šikmo k ústí uličky. Byl to další ford. Stejný model jako hlídkový vůz, ale s jednolitým tmavomodrým lakem. Potřeboval umýt. Na palubní desce blikal červený maják. Z auta vystoupili dva muži, aniž maják zhasli. Vypadali na něco přes padesát, na sobě měli obleky a přišpláště a na náprsních kapsách jim visely zlaté odznaky. Pohybovali se pomalu a rozvázně. Oba měli trochu nadváhu.

Na druhé straně jejich auta zastavila bílá skříňová dodávka. Vyskočili z ní dva muži v kombinézách a došli ke Kaufmannovi a Kleinovi. Když se přiblížili, uviděl jsem na jejich rukávech nášivky NYPD. Jeden z nich se na okamžik obrátil zpátky k jejich autu a já uviděl na jeho zádech vysoká bílá písmena ÚTVAR MÍSTA ČINU.

Technici se začali rozhlížet po uličce. Muži v oblecích se podívali do hlídkového vozu, na mě. Ten vyšší došel k mé straně auta a zahleděl se na mě přes sklo jako dítě přitahované k odpornému plazu v zoo. Jeho odznak ho označoval jako detektiva, ale neuváděl jeho jméno. V horní části odznaku bylo do kovu vyražené jen číslo. Po dvaceti vteřinách zírání svolal ostatní. Kaufmann a Klein zavřeli své dveře, takže jsem neslyšel, o čem se baví. Pár minut jsem se díval, jak rozmlouvají. Byli velice rozrušení. Pak se skupinka přesunula k předku auta. Rozeznal jsem, jak uniformovaní policisté živě gestikulují. Opakovaně ukazovali

na tělo, na mě, na věci v uličce a na něco na ulici. Nerozpoznal jsem, co to bylo.

Vyšší detektiv poradou ukončil a policisté nastoupili do svého auta. Ani jeden se na mě nepodíval. Kaufmann nastartoval a vycouval do ulice. Pak se vůz rozjel a odvážel mě od uličky.

A jak jsem si myslel, i od dalších problémů.

DVĚ

Zeptejte se mě, kde momentálně bydlím, a mně dá dost práce najít odpověď.

Mám samozřejmě stálou adresu, ale ta moc nepomůže. Dovedla by vás jen do poloprázdného bytu v londýnském Barbicanu. Má jednu ložnici a nachází se v budově Cromwell Tower, blíž ke střeše než k přízemí. Vlastním ho už léta. Pořád mi tam chodí výpisy z bankovního konta a kopie účtů, ale to je asi tak všechno. Nevstoupil jsem do něho už sedm měsíců. Předtím to bylo patnáct měsíců. Mým domovem je šňůra hotelových pokojů. Různá města, různé země, jedna po druhé, jen zřídká s pauzou. Vzpomínky na jedno místo splývají se vzpomínkami na další. Tak to jde už patnáct let, takže jsem s tím smířený. Ale stále si vybavuji první hotel, ve kterém jsem se kdy ubytoval. Bylo to v Edinburghu, krátce poté, co jsem odešel ze střední. Byl jsem švorc. Výrobce nealko nápojů hledal zaměstnance. Do prodeje a marketingu. Nevěděl jsem moc ani o jednom, ale dobře platili, tak jsem to zkusil. Vyplnil jsem dotazníky. Pak pozvali dvacet z nás do Holiday Innu v místě jejich působení, aby mohli vybrat pět nejlepších kandidátů. Strávili jsme tam jednu noc. Když jsem se druhý den ráno odhlašoval, recepční se mě zeptal, jestli se mi líbil pobyt. Odpověděl jsem, že až na tu práci ano. Už jsem byl na odchodu, když jsem uslyšel, jak klade stejnou otázku někomu jinému. Chlapíkovi jménem Gordon, z Cambridge. Jeho odpověď však byla úplně jiná. Nebyl ani trochu spokojený. Polštáře byly moc měkké. Ručníky moc hrubé. A nejhorší bylo, že mu poslali k snídani špatný druh medu.

Gordonovy stížnosti sice mohly znít malicherně, ale skutečně mě zneklidnily. Sotva jsem dokázal pohnout nohama, abych odešel. Každé slovo se mi zabodlo do kůže jako ostrý prst a dloubalo mi do vnitřností.

Jak mohl takový povrchní trouba zaznamenat všechny ty nedostatky, které mi naprosto unikly. Co je se mnou špatně?

Celou cestu domů jsem o té epizodě přemýšlel a nakonec jsem našel odpověď. Byla vlastně hrozně jednoduchá. Podvědomě jsem to tušil celý život, ale teprve Gordonovo blábolení mi otevřelo oči. Bylo to prosté. Člověk vidí to, po čem se dívá. Může si vychutnávat pozitiva nebo hledat negativa. Je to na něm.

Já zamířil jedním směrem a on tím druhým.

A pořád se té cesty držím, jak to jenom jde. Zda on, nevím. Protože mi tu práci nenabídlí.

Mám rád město v noci, ale radši ho mám ve dne. Noc přitahuje širší spektrum lidí, ne jen nakupující a lidi z kanceláří. Zvuky se nesou dál. Všechno se zdá být bližší a osobnější. A stíny nejsou nikdy daleko, kdykoliv je potřebujete.

Kaufmann řídil rychle. Ani jeden policista nepromluvil. Dál od uličky byly ulice stále rušné. Byly plné aut, taxíků, limuzín a dodávek. Stále se v nich pohybovalo několik lidí. Všude kolem se tyčily vysoké budovy postavené z cihel, kamene, skla a betonu. Byly namačkané jedna na druhé a spojovaly chodce s tmou nahoře.

Cesta netrvala dlouho. Necelých šest minut. Stanice se nacházela jen tucet bloků daleko a Kaufmann zvolil přímou trasu, v podstatě na severozápad, k Hudsonu. U obrubníku parkovaly pod úhlem pětáctýřiceti stupňů hlídkové vozy a neoznačené sedany a trčely do vozovky jako rybí kosti. Připojili jsme se k jejich řadě. Klein obešel auto a otevřel mi dveře. Vysoukal jsem se ven a on mě dovedl ke konci kovového zábradlí, jež oddělovalo chodník od ulice. Kaufmann nás došel a my ho následovali k pevným dvoukřídlovým dveřím pobitým hřeby uprostřed průčelí domu. Vchod rámovaly velké kamenné kvádry a na každé straně visela na železném držáku jasně zelená lucerna.

Recepce byla malá a stísněná. Bylo to tam cítit prachem a leštěnkou na podlahu jako ve škole. Stěny byly natřené jablečně zelenou barvou a všude visely oběžníky. Asi čtvrtina z nich obsahovala černobílé fotografie lidí, které chtěla policie vyslechnout, a zbytek pedantsky varoval

před každým myslitelným porušením předpisů od kouření v budově po odhazování odpadků ve výslechových místnostech.

Kaufmann přistoupil k recepčnímu pultu a opřel se lokty o dřevěnou desku. Ze zadní místnosti se vynořil další uniformovaný policista a naklonil se k němu. Mluvili spolu asi minutu. Zdálo se, že se znají. Tohle byl nejspíš obvyklý rituál. Nebyl jsem první člověk, kterého tam Kaufmann dovlekl uprostřed noci. Nakonec se policista za pultem zasmál a poplácal Kaufmanna po rameni. Stiskl nějaké tlačítko a branka do pasu ve vysoké skleněné přepážce napravo od nás se otevřela. Klein mě postrčil dovnitř a pak mě vedl dolů po schodišti lemujícím tři strany čtvercové šachty výtahu.

Chodba pod schody se otvírala do rozlehlé čtvercové vstupní haly. Zadní stěna byla rozdělená na dvě části. Ta po pravé ruce byla širší a kovová. Povrch byl natřený na šedo a v pravidelných intervalech do něj byly zasazené velké nýty. Zbytek byl ohraničený matným, špinavě bílým kovovým zábradlím. Ostatní zdi byly z vyběleného kamene a podlahu pokrýval nějaký tečkovaný lesklý materiál. Celé to připomínalo sklepení. Vzduch tam byl chladný a navlhlý. Byla tam jen tři okna, dlouhá a úzká, zasazená vysoko do zdi nalevo. Všechna zavřená. Nezdálo se, že by se dala otevřít. Neměla klíčky a zakrývaly je silné kovové mříže.

Napravo od nás seděl za otlučeným dřevěným stolem uniformovaný policista. Hrbil se před monitorem počítače. Jeho odznak prozrazoval jméno JACKMAN. Když nás uviděl, odstrčil myš a vstal.

„Dobry večer, chlapi,“ řekl. „Co pro mě máte?“

„Jenom tohohle maníka,“ odpověděl Kaufmann. „Čapli jsme ho u oběti vraždy v Mulberry Street.“

„Tak to máte kliku. Mám tady jedno volný místo. Kdo ten případ vyfasoval?“

„Nevím. Na místě činu byli Norman a Jones. Říkali, že to nechají denní směně.“

„Není problém. Zjistím si to později. Jak se ten chlap jmenuje?“

„Netuším. Neřekl nám to.“

„Tak jo – mrkneme se na něj.“

Jackman vzal z police ve skříni za sebou lesklou kovovou misku a obešel

stůl na naši stranu. Metodicky mi prohrabal kapsy a každý kus mého majetku položil do misky. Nakonec v ní měl osmdesát centů v mincích, osmnáct dolarů v bankovkách a kartu otevírající dveře mého hotelového pokoje. Přidal na hromádku hodinky. Pořád to nevypadalo jako velké bohatství. Jackman tam stál, díval se do misky a jemně přehraboval tlustým prstem její obsah, jako by zvažoval, jestli je toho dost, abych mohl být považován za seriózního občana. Po chvíli se zamračil, položil misku na stůl a znovu mě celého prohledal. Přejel prsty po švech mých šatů, promáčkal okraje límce a prozkoumal vnitřek bot. Byla to mnohem pečlivější práce, než jakou odvedl Klein v uličce, ale nepřinesla nic nového.

Jackman odnesl misku na druhou stranu stolu a přesypal obsah do průhledného igelitového sáčku třicet na dvacet centimetrů. Dost velkého na pistoli nebo nůž. Žádný div, že ho moje ubohá sbírka tak zklamala. Uzavřel sáček a zvedl ho proti světlu, jako by chtěl zdůraznit, jak malý je můj majetek. Pak na něj přilepil štítek a hodil ho do horní zásuvky skříně. Strčil do ní loktem, a zatímco neochotně klouzala zpátky po svých starých kolejničkách, zamířil k mřížím.

Klein vytáhl svou pistoli z pouzdra a položil ji na roh stolu. Pak mě popadl za loket a postrčil dopředu. Jackman si odepnul z opasku svazek klíčů. Byl velký a těžký, takový, jaký by si člověk představil v ruce středověkého žalárníka. Odemkl branku uprostřed mříží a otevřel ji směrem ven, k nám. Klein mě pobídl do otvoru. Jackman ho následoval, pak branku zavřel a ujistil se, že je zamčená.

Stěna nalevo byla prázdná. Ta před námi také. Napravo se táhla řada cel. Bylo jich pět. Jedna jako druhá. Přední zeď tvořily mříže s dveřmi pro každou celu, zajištěnými těžkými zámky. Boční zdi cel byly z šedého kovu, asi osm centimetrů silné, pokryté širokými hlavami nýtů. Uvědomil jsem si, že panel, který jsem viděl z haly, byla vnější strana zdi první cely. Zadní stěny cel byly z bílého kamene. Pokrývaly je nápisy, častěji vyškrábané než namalované nebo napsané. Podle bočních stěn se táhly lavice, kovové a přišroubované k podlaze. Jediným dalším zařízením každé cely byla toaleta. Mísy vyčnívaly ze zadních zdí. Byly také z kovu – nerezové oceli – a ani jedna nemělo prkénko.

Klein mě vedl kolem prvních čtyř cel. Všechny byly obsazené. V té nejbliž k hale byl jediný člověk, mladík v ušpiněných beztvarych šatech, se zplihlými umaštěnými vlasy a propadlými tvářemi. Stál shrbený kousek od toalety a zmateně zíral vytřeštěnýma očima. Ve druhé cele bylo pět lidí a po čtyřech v následujících dvou, ale viděl jsem, že dveře poslední v řadě jsou otevřené dokořán, až se opírají o mříže. Když jsme k nim došli, Klein mi pustil paži. Ujal se mě Jackman, strčil mě do cely a vedl mě dál, dokud jsem se holeněmi nedotkl záchodové mísy. Nos mi prozradil, že je to už dlouho, co ji někdo umyl.

„Dívejte se přímo do zdi,“ nařídil. „Nespouštějte z ní oči. Uvolním vám levé zápěstí a vy si okamžitě položíte ruku na týl hlavy. Až uvolním pravé zápěstí, uděláte totéž. Rozumíte?“

Neodpověděl jsem, ale on mi i tak sundal pouta.

„Dobře,“ řekl. „Teď stůjte klidně. Nehýbejte se, dokud neuslyšíte, že jsem zavřel dveře cely. Rozumíte?“

Naslouchal jsem, jak se jeho kroky vzdalují po podlaze cely. Znělo to, jako by kráčel pozpátku. Zastavil se a ozvalo se zaskřípění pantů dveří zavíraných o půl kruhu zakončené kovovým klapnutím. Uslyšel jsem zazvonit klíče, jak pracoval na zámku, a potom dvoje kroky vzdalující se chodbou.

Nápisy v mé cele byly fascinující. Pokrývaly každý centimetr kamenů od podlahy ke stropu. Lidé si museli stoupat na lavice, a dokonce i na záchodovou mísu, aby našli volné místo. Viděl jsem jména zatčených a gangů, názvy sportovních týmů včetně jednoho anglického fotbalového klubu, politické slogany, urážky adresované policii, názory na rockové skupiny a filmové hvězdy. Ale hlavně vulgarity. A z nějakého důvodu šlo hlavně o nemotorné rýmovánky, které nedávaly žádný smysl.

Věnoval jsem výzdobě ještě pár minut, pak jsem si vybral místo na jedné z lavic a pokusil se trochu si odpočinout. Nebylo to snadné. Veliké nýty se mi zarývaly do páteře a lopatek, takže jsem musel jezdit zády sem a tam po zdi, dokud jsem nenašel pohodlnou polohu. Ale i pak, kdykoliv jsem pohlédl na ten úzký prostor, neubráníl jsem se pohledu na jeden z těch chladných, tvrdých předmětů. Toaletu, druhou lavici, podlahu, zdi. Takhle jsem si svou poslední noc v New Yorku rozhodně nepředstavoval.

Tvrdě jsem pracoval. Odvedl jsem dobrou práci. Zasloužil jsem si jednu noc pro sebe. Ale na druhou stranu, kdyby se několik posledních dnů vyvinulo jen o vlásek jinak, možná bych ji už nestihl strávit tady ani jinde. Třeba se jen osud snažil trochu vyrovnat misky vah.

Nevědomky jsem zvedl ruku a sáhl si na týl hlavy. Pořád mě bolel. Dvě noci zpátky udělal někdo, s kým jsem pracoval, chybu. Byla to jeho chyba, ale odnesl jsem to já. Zasáhl mě letící střep. Velký střep. Prořízl mi kůži až na kost. Musel jsem tedy uznat, že i přesto, jak byla tahle situace otravná, mohl jsem dopadnout mnohem hůř. Ne že bych nikdy nebyl zavřený. Při mojí práci se to prostě občas stane. Tahle cela ani nepatřila k nejhorším. Byla možná trochu malá a dost spartánská, ale poměrně čistá. A byl jsem v ní sám. Není nic horšího než tísnit se s tlupou kriminálních, kteří na vás funí svůj smrdutý dech a šlapou vám po nohách. Navíc jsem to neměl na dlouho. Ne jako ty beznadějně případy, které na těchhle místech obvykle najdete. Smutní, zoufalí lidé lpící na svých marných fantaziích, že nestráví zbytek života ve vězení. V mém případě šlo zjevně jen o dočasný problém. Hrbol na cestě. Nic víc.

Protože za pár hodin budu v letadle zpátky do Londýna.

TŘI

Poprvé jsem se stěhoval, když jsem byl ještě ve školce.

Bylo to kvůli otcově práci. Dělal pro vládu a z nějakého důvodu bylo nutné přemístit nás z Birminghamu do Londýna. Z jednoho velkého anglického města do druhého. Vlastně nijak velká změna. Ale pro šestiletého kluka to byly dva různé světy.

Když se na to podívám zpětně, násilí bylo nevyhnutelné. Měl jsem jiný přízvuk. Jiný slovník. Byl jsem zvyklý na jiné rituály a rutiny. A byla sedmdesátá léta. Objektivně vzato nebylo to, co se stalo, když jsem poprvé vstoupil na hřiště, žádné velké překvapení. Chvilku jsem tam stál sám, rozhlížel se kolem sebe, snažil se zorientovat. Pak jsem si všiml, jak se ke mně blíží skupinka dětí. Napočítal jsem jich asi dvacet. Samí chlapi. Nejprve jsem měl radost, myslel jsem si, že si chtějí hrát nebo se spráteřit. Dva z nich přistoupili až ke mně a ostatní se shromáždili kolem. Vytvořili těsný kruh. A začali skandovat.

Boj, boj, boj.

Nikdy jsem se v podobné situaci neocítl. Moje stará škola byla veselé a poklidné místo. Neměl jsem zkušenosti, na základě kterých bych mohl reagovat. Jenom instinkt. A ten mi říkal, že musím zvětvřit nebezpečí dřív, než se situace vymkne kontrole. Soustředil jsem se na ty dva chlapce před sebou. Byli ze všech největší. Zjevně o rok nebo o dva starší než ostatní. Jeden byl o kousek vyšší než druhý. A trochu mohutnější. To z něho dělalo větší hrozbu, tak jsem se rozhodl, že musí jít k zemi jako první.

Překvapilo mě to, ale stačila mi jediná rána pěstí. Svalil se na zem celý od krve, hlenů a slz. Pak jsem se obrátil k jeho kumpánovi. Jenže jsem ho nezasáhl. Už utekl spolu se zbytkem své malé tlupy. A pak už si na mě nikdy nedovolili, až do dne, kdy jsem odešel.

Nebyla to moc dobrá škola. Tohle bylo jediné, co jsem se tam naučil za celou dobu, kterou jsem tam strávil.

Ale nemohl jsem si stěžovat. V budoucnu se mi to mockrát hodilo.

Probudily mě kroky na opačné straně branky. Blížily se do haly. Rozeznal jsem tři páry nohou. Dva byly sebejisté a rozhodné. Jeden byl šouravý a váhavý. Přiblížily se a pak se zastavily. Uslyšel jsem hlasy. Jeden patřil policistovi Jackmanovi, který se pustil do prohledávání zatčeného. Další mi nebyly povědomé. Odhadl jsem, že je okolo půl třetí v pondělí ráno. Nejspíš jsem spal na lavici necelé dvě hodiny.

Dvě z cel byly obsazené jen jedním člověkem. Moje a ta nejbliž brance. Pokud byl mladík v té první tak sjetý, jak vypadal, nebudou riskovat tím, že dají někoho k němu. To znamenalo, že dostanu nového spoluvězně. Povzdechl jsem si a naklonil se, abych lépe viděl do chodby.

Jako první se objevil Jackman. Za ním se dva policisté potýkali se zatčeným. Byl dost vysoký – asi sto osmdesát sedm centimetrů, jenom o kousek menší než já – ale neuvěřitelně mohutný. Všechno na něm se zdálo být nepřirozené. Jeho ruce, paže, hrud' i krk vypadaly natažené do stran, jako když se obyčejný televizní obraz roztáhne na širokoúhlý. Na sobě měl těsné tmavomodré plísňové džíny, kanadám podobné boty s okovanými špičkami a vybledlou fialovou mikinu bez rukávů. Hlavu měl do hladka vyholenou. V plochém, hranatém obličejí nos zkroucený od toho, jak byl mnohokrát zlomený. Ale nejvíc mě upoutalo tetování na jeho krku. Byla to řada hákových křížů, rudých s černými lemy, zaháknutých do sebe tak, že tvořily nepřerušovaný kruh.

Jackman otevřel dveře a dva policisté strčili nácka do mé cely. Vložili do toho opravdu značné úsilí, ale i tak se po jediném kroku zastavil. Jackman ho následoval, ale nepodařilo se mu postrčit ho dál. Policisté zůstali stát poblíž a vytáhli obušky. Vypadali nervózně. Nespouštěli zrak z chlapových širokých zad. Jeden z nich měl odřené klouby na pravé ruce. Druhý červené skvrny na čele a skoro třicentimetrový šrám vedle levého oka. Možná se báli, že je nácek znovu napadne. Nebo třeba doufali, že to udělá.

Jackman začal náckovi opatrně snímat pouta. Byla zacvaknutá na první

zoubek, aby seděla na jeho mohutných zápěstích. Tentokrát nedošlo k žádnému školení ve smyslu „nepsouštějte oči ze zdi“, ale nácek si i tak položil ruce na hlavu. Usoudil jsem, že ten postup zná a není tak hloupý, aby poskytl policistům za sebou záminku zpracovat ho obušky.

Nácek stál zcela bez hnutí, dokud policisté nezamkli a nevrátili se do haly. Pak se ohlédl přes rameno, aby se ujistil, že se na něho dívám, a protáhl si paže vysoko nad hlavu. Pach zkyslého potu ještě zesílil. S rukama stále zvednutýma rozpletl prsty a ukázal mi, že je předtím držel tak, že ukazoval poldům zvednuté prostředníky. Zpola se ke mně obrátil a pevné bloky jeho tváří se ohnuly v širokém úsměvu. Začal se pochechtávat a nakonec propukl v hýkavý smích.

Zachovával jsem co nejneutrálnější výraz, odvrátil od něho zrak a dál ho sledoval koutkem oka. Jeho smích pomalu utichl a po tváři se mu rozlil zahanbený a nasupený výraz. Pak pomalu a rozvážně otočil celý obličej ke mně.

„Kdo sakra seš?“ zeptal se, jako by mě viděl poprvé.

„Nikdo, kdo by ti musel dělat starosti,“ odpověděl jsem.

„Co kurva děláš v mojí cele?“

„Ale to by se mohlo změnit...“

„Co kurva děláš na mé lavici?“

„Jo tak tohle je tvoje lavice?“

„Jo. A já si chci sednout, blbečku.“

„Posad' se na druhou lavici.“

„Ne.“

„Tak zůstaň stát.“

„Chci si sednout na svoji lavici. Hned.“

„Co z ní dělá tvoji lavici?“

„Prostě je moje.“

„Je to tvůj majetek?“

„Jo.“

„Vlastníš ji?“

„Jasně.“

„A jak se to stalo? Koupil sis ji?“

„Cože?“

„Policejní ředitelství ti ji prodalo?“

„Co?“

„Tvoje máma na ni napsala tvoje jméno, abys ji neztratil na hřišti?“

„Co kurva...?“

„Nebo ji strážní pojmenovali po tobě? ‚Památeční lavice debilního nácka? Na památku tvého mozku? Pokud vůbec nějaký máš.“

Tentokrát mu chvílku trvalo, než našel odpověď, a já se díval, jak se mu jeho obrovské ruce svírají u boků v pěsti.

„Poslední šance,“ zavrčel s důrazem na každé slovo. „Dolů z lavice. Hned!“

„Jak se jmenuješ?“ zeptal jsem se.

„Derek. Proč?“

„No, Dereku, zeptám se tě na poslední věc. ‚Ne‘ je krátké slovo. Které jeho části nerozumíš?“

Deset vteřin se nade mnou tyčil s bolestným výrazem, jako bych byl jeho přihlouplý známý, který zkouší jeho trpělivost. Pak pokrčil rameny, povzdechl si a naznačil, že se obrací a odchází. Ale místo aby se ode mě vzdálil, okamžitě se otočil zpátky ke mně a využil setrvačnosti, aby mi vypálil mohutný úder pravou pěstí do obličeje. Byla to silná rána, do které dal všechnu sílu. Kdyby zasáhla cíl, způsobila by vážný problém. Smysl pro detail však nebyl jeho silnou stránkou. Sledoval jsem, co dělá, a v posledním okamžiku jsem ucukl hlavou o patnáct centimetrů doprava. Stačilo to. Jeho pěst mi prosvištěla kolem ucha a pokusila se zabořit do kovového povrchu zdi. Ucítíl jsem, jak mi celou páteří projely vibrace. Nevím, kolik kostí si zlomil, ale podle jeho pronikavého řevu, se kterým se popadl za ruku a odpotácel se pozpátku k toaletě, jsem odhadl, že většinu.

Podíval jsem se do chodby. Nezdálo se, že by se někdo hodlal přijít podívat, co se stalo.

„Hej,“ zavolal jsem. „Strážníku Jackmane! Ten chlap má problém. Musíte ho odsud odvést. Potřebuje pomoc.“

Žádná odpověď.

„Smůla, blbečku,“ řekl nácek a udělal krok ke mně. „Neodvedou mě. Musej na mě bejt tři. Takže tady do rána budeme jenom ty a já. A nebudu to já, kdo bude potřebovat pomoc.“

„Dereku, je to jenom lavice,“ řekl jsem. „Nestojí za to, aby se kvůli ní někomu něco stalo.“

„Mně se nestane nic,“ řekl a udělal další krok. „Ale tobě jo.“

„Dereku, dal jsem ti šanci. Další nedostaneš. Teď si sedni a buď zticha.“

Ještě asi třicet vteřin zůstal, kde byl. Dost dlouho na to, abych začal doufat, že možná přijde k rozumu a nechá to být. Ale ne. Lidé jako on se nikdy nevzdají. Znovu se pohnul ke mně. Postavil jsem se a couval k mřížím.

„Dereku, nedělej to,“ řekl jsem. „Fakt to za to nestojí.“

Udělal poslední krok, kterým se ke mně dostal tak blízko, že jsem cítil jeho zkažený dech. Pak se usmál a naznačil výpad levačkou. Byl to dobrý nápad, ale měl nedostatky v provedení. Prostě nedokázal utajit pohyb pravé nohy, když ji stáhl dozadu a připravoval se mě kopnout. Takže než stačil dokončit pohyb, odrazil jsem se od mříží, máchl levým zápěstím a zasáhl ho do spánku.

Příprava na kop mu už narušila rovnováhu, a proto ho síla úderu poslala k zemi. Zapotácel se dozadu a narazil hlavou na boční zeď. Týlem udeřil o kov. Svalil se a dopadl pravým spánkem na lavici. Setrvačnost ho hnala dál, dokud se znovu neodrazil a zpola nepřevalil obličejem napřed na okraj záchodové mísy a pak na podlahu. Levý spánek třeskl o podlahu a nácek konečně zůstal ležet mezi toaletou a boční zdí. Když se jeho hlava dotkla betonu, vystříkl mu z rozbitého obličejě proud krve a potřísnil nohy „jeho“ lavice malými lesklými kapkami.

Blíž se už ke svému „majetku“ nedostal.

Když zdravotníci odtáhli nácka pryč, Jackman se vrátil, zůstal stát v chodbě a prohlížel si mě přes mříže.

„Co to sakra bylo?“ zeptal se.

Pohlédl jsem na něho a pokrčil rameny.

„To jste mu udělal vy?“ řekl.

„Já?“ opáčil jsem. „Ne.“

„Tak co se stalo?“

„Netuším. Ten chlap se prostě zhroutil.“

„A vy jste dělal co? Spal?“

„Ne. Volal jsem na vás, abyste přišel a pomohl mu. Asi jste mě neslyšel.“

„Ukažte mi ruce.“

„Proč?“

„Ten chlap se právě zhroutil, sám od sebe, a nějak se stalo, že má obličej na kaši. Nepřipadá vám to trochu divné?“

„Ne.“

„Nepomohl jste mu cestou?“

„Ne. Ani jsem se ho nedotkl.“

„Stejně mi je ukažte.“

Pokrčil jsem rameny a vytáhl ruce z kapes. Zvedl jsem je tak, aby viděl dlaně.

„Druhou stranu,“ řekl.

Obrátil jsem je. Nebylo na nich vidět ani škrábnutí. Jackman na ně upřeně zíral, jako by doufal, že se na nich jako zázrakem něco objeví, když se bude dívat dost dlouho. Pak se na mě zamračil, odfrkl si a odkráčel do haly. Napadlo mě, že bych ho zavolal zpátky. Ráno mi najednou připadalo hrozně daleko. Byl jsem v pokušení požádat ho, aby za mě zavolal na konzulát. Znal jsem ty správné lidi. Mohli by mě odtamtud dostat mrknutím oka. Newyorská policie by dostala příkaz, aby na mě zapomněla. Pak jsem pomyslel na všechno to papírování, které by mě čekalo po návratu do Anglie. Nekonečné, pitomé otázky, na které bych musel odpovídat. Na případné potrestání. Tak jsem nad tím mávl rukou. Tam, kde jsem byl, mi nic nehrozilo. Neudělal jsem nic špatného. Neměl jsem důvod zasahovat do přirozeného běhu věcí.

Pokud se dostanu na letiště JFK včas, nemusí se nikdo dozvědět, co se stalo.

ČTYŘI

Nikdy nedostaneš druhou šanci udělat první dojem.

To by mohlo být moje nové moto do školní ročenky. Když se učitelé toho dne konečně ukázali na hřišti, všechno, co viděli, jsem byl já, jak stojím nad tím druhým klukem na zemi. Byl jsem nový a jedno z jejich dětí bylo zraněné. Byla to zjevně moje vina. Hned jsem dostal nálepku chuligána. Grázla. Někoho s chybným postojem, kdo potřebuje přísný dozor. Celý měsíc jsem zůstával po škole. Po zbytek pololetí jsem nesměl na hřiště a fotbal jsem měl zakázaný na neurčito.

Ve třídě to nebylo o moc lepší. Když jsem položil nějakou otázku, učitelé ji nebrali vážně. Jenom mě okřikli, že ruším. Pak mě poslali sednout si dozadu, kde jsem byl sám. Žalovali na mě řediteli. Psali dopisy plné stížností rodičům. Dávali mi špatné známky. Nezáleželo na tom, na co se mě ptali, ani jestli jsem odpověděl správně nebo špatně. Kdykoliv skutečný život neodpovídal jejich pohodlným teoriím, nezpochybovali ty teorie, ale skutečný život.

Nikdy mi to nedávalo smysl.

A od té doby se nestalo nic, co by mě přimělo změnit názor.

Detektivové z denní směny nedorazili nijak časně. Odhadl jsem, že někdy okolo půl desáté. Byli dva. Do mé cely je uvedl uniformovaný policista jménem Cauldwell. Musel vystřídat Jackmana, když noční směna odešla domů.

Kromě toho, že měli na sobě obleky místo uniforem, mi ti detektivové připomínali policisty, kteří mě zatkli ve vedlejší uličce. Působili stejným ostríleným schopným dojmem, i když jeden z nich byl o trochu mladší. Nejspíš něco málo přes čtyřicet. Promluvil jako první.

„Jsem detektiv Gibson,“ řekl. „Tohle je můj parták detektiv Harris.“

Přikývl jsem.

„Přidělili nám váš případ,“ řekl Gibson. „Potřebujeme jenom smést ze stolu pár formalit, pak půjdeme nahoru a vyřídíme to, dobře?“

„Dostanu nahoře kafe?“

„Kolik jenom vypijete.“

„Něco k jídlu?“

„Možná nějaké koblihy. Ale mohly by být okoralé.“

„To bude stačit,“ řekl jsem a vstal. „Tak jdeme na věc.“

Zastavili jsme se v přízemí, aby mi sejmuli otisky a vyfotografovali mě, a pak mě vzali do místnosti detektivů ve třetím patře. Byla to v podstatě obyčejná otevřená kancelář, ale působila podivně strohým, vojenským dojmem. Řady skříní za stolem administrátora byly dokonale vyrovnané a všechny pečlivě zavřené. V žádném zámku nebyl klíč a zpod dvířek nevyčuhovaly žádné papíry. Stoly byly pravidelně rozmístěné po místnosti ve dvou řadách po šesti, všechny obrácené stejným směrem, pod každým zasunutá stejná židle. Deska každého z nich byla naprosto prázdná až na identický monitor a myš. Nebyly tam žádné hrnky, rodinné fotografie ani jiné osobní předměty a všechny monitory byly vypnuté. Nic neleželo ani na okenních parapetech a všechny odpadkové koše se zdály být naprosto prázdné. Vypadalo to spíš jako obchod s nábytkem než místo, kde skuteční lidé vykonávají důležitou práci.

Harris s Gibsonem mě vedli kolem malé kóje postavené uprostřed místnosti. Minuli jsme její vchod a pokračovali k zadní zdi. V ní byly rozmístěny šestery dveře. Zamířili jsme k těm posledním, které byly skoro v koutě. **VÝSLECHOVÁ MÍSTNOST TŘI.** Harris obrátil cedulku na **OBSAZENO** a otevřel je. Zářivky na stropě automaticky zablikaly a rozsvítily se, když jsme ho s Gibsonem následovali dovnitř.

Místnost se po rozložení hlavního sálu zdála být malá a stísněná. Strop byl nižší a na okně byly zatažené žaluzie bránící přístupu denního světla. Většinu prostoru zabíral dřevěný stůl. Vypadal pevně a odolně, jako by byl vyrobený tak, aby snesl i drsné zacházení. A podle škrábanců a prohlubní na desce se mu už nějakého dostalo. Okolo stolu stály tři židle.

Harris se posadil na jednu na opačné straně. Gibson mě dovedl k té, která stála sama u delší strany stolu.

„Udělejte si pohodlí,“ řekl.

Zbývající židle se nacházela nalevo ode mě, takže mi nic nebránilo v pohledu na zrcadlo v protější zdi. Bylo obdélníkové, metr dvacet vysoké a metr osmdesát dlouhé. Zdvořile jsem se do něj usmál pro případ, že by za ním už někdo seděl a sledoval nás.

Očekával jsem, že se Gibson posadí také, ale když jsem se obrátil zpátky k němu, uviděl jsem, že odešel ke dveřím.

„Za minutku jsem zpátky,“ řekl a opustil místnost.

Pohlédl jsem na Harrise. Nezdálo se, že by mi věnoval jakoukoliv pozornost. Jen se opíral na židli, usmíval se a zíral do prázdna. Všiml jsem si tlačítka alarmu na zdi, asi deset centimetrů od jeho ramene. Přistihl jsem se, že přemýšlím, jak rychle by na ně dosáhl. Pak jsem si všiml, jak vzhlédl k místu nade dveřmi, kde stěna přecházela v strop. Obrátil jsem se tím směrem a uviděl malou kameru na kovovém držáku. Červená kontrolka vedle objektivu pravidelně blikala.

Možná proto se tvářil tak samolibě.

Gibson se vrátil do místnosti a přinesl blok, několik papírů a tři polystyrenové kelímky s víčky.

„Koblihy došly,“ řekl, když se posadil. „Je mi líto.“

„Jenom neříkejte, že jste mi dal do kafe mléko,“ řekl jsem.

„Ne. Vás jsem odhadl na černou a neslazenou.“

„To je úleva.“

Zatímco jsem srkal kávu, detektivové mlčeli. Byla překvapivě dobrá. Možná trochu studená, ale dovolil jsem si chvilku vychutnávat její silnou hořkou chuť. Gibson nechal svůj kelímek na stole a pozoroval mě. Harris vyprázdnil svůj jedním douškem a utřel si ústa rukávem.

„Tak, než začneme, musím vám něco říct,“ spustil Gibson. Mluvil hodně pomalu, jako by si myslel, že bych mu nemusel rozumět. „Je důležité, abyste věděl, že tu můžete mít právníka, kdybyste chtěl. Ale než se pro to rozhodnete, měl byste si poslechnout, co máme na srdci, a nechat mě, abych vám vysvětlil, jak můžete pomoci sám sobě. Potom se můžete rozhodnout na základě všech faktů. Co vy na to?“

„To mi vyhovuje,“ řekl jsem. „Nehodlám to protahovat.“

„Tak dobře, nebudeme dál marnit čas. Jenom nám podepíšete, že se prozatím vzdáváte práva na obhájece, a dáme se do toho.“

Gibson vytáhl z kapsy saka propisovačku a podal mi ji. Pak zalistoval v papírech, které s sebou přinesl, vybral jeden list a položil ho přede mě. Přelétl jsem text pohledem až k rámečku na konci stránky. Na můj podpis byl příliš malý, tak jsem se podepsal na dolní okraj. Gibson se natáhl a vzal si papír a propisku. Pohlédl na formulář a zamračil se.

„Ne,“ řekl. „nepřečtu to. A chlapi dole mi řekli, že nemáte průkaz totožnosti, takže bychom možná mohli začít tím, že nám prozradíte svoje jméno.“

„David Trevellyan,“ řekl jsem.

„A odkud jste, Davide?“

„Pocházím z Anglie.“

„Odhadl jsem to podle přízvuku. Tak co děláte v New Yorku?“

„Pracuju. Jsem tady služebně.“

„V jakém oboru?“

„V telekomunikacích.“

„A proto jste byl včera v noci na ulici, Davide? Prováděl jste telekomunikační práce?“

„Jistě že ne. Jsem konzultant, ne technik.“

„Co to znamená?“

„Znamená to, že pracuju s firemními klienty. Poskytuji jim rady. Pomáhám jim se strategií, překonávat provozní problémy a tak podobně.“

„Jaké problémy jste překonával včera v noci?“

„Žádné. Včera v noci jsem nepracoval. Právě jsem dokončil kontrakt a v Anglii musím být až zítra, takže jsem si udělal na noc volno.“

„Jaký kontrakt jste to právě dokončil?“

„Vládní.“

„Nic ve zlém, ale proč by si vláda najala britského konzultanta? Nemáme snad spoustu svých?“

„Nebyl to kontrakt americké vlády, ale britské.“

„Jestli jste pracoval pro britskou vládu, proč jste ve Spojených státech?“

„Pracoval jsem pro ministerstvo zahraničí. Začal jsem na ambasádě ve Washingtonu a pak se pak se přesunul na konzulát tady v New Yorku.“

„Kde jste byl před Washingtonem?“

„Za další prací. V Paříži.“

„Ve Francii? Sem jste dorazil přímo odtamtud?“

„Přesně tak.“

„Kdy?“

„Před šesti týdny.“

„Pak jste pokračoval rovnou do New Yorku?“

„Ano.“

„Kdy?“

„Před třemi týdny.“

„Od té doby jste tady?“

„Nevystrčil jsem nos z Manhattanu.“

„A váš kontrakt skončil kdy?“

„Včera.“

„Včera byla neděle.“

„A co?“

„Kdy včera? Ráno? Odpoledne?“

„Pozdě odpoledne. Majitel projektu sídlí v Londýně, takže jsem musel být na konzulátu, dokud nepotvrdí ukončení.“

„V kolik hodin to bylo?“

„V půl šesté.“

„Mohou to nějakí lidé potvrdit?“

„Jistě.“

„Dobře. Protože si s nimi možná budeme muset promluvit. Požádáme vás o jména, jestli bude třeba.“

Pokrčil jsem rameny. Byla by to otrava, ale mohl bych najít pár lidí, kteří řeknou tu správnou věc, pokud na ně budou naléhat.

„Teď se ujistím, jestli jsem to pochopil správně,“ řekl. „V půl šesté jste byl na konzulátu kvůli ukončení vašeho projektu. O půlnoci jste byl ve vedlejší uličce s mrtvolou.“

„Přesně tak,“ přitakal jsem. „Šest a půl hodiny po dokončení práce jsem měl takovou smůlu, že jsem objevil mrtvé tělo.“

„Doplňte mezery.“
„Odešel jsem z konzulátu, pochopitelně. Vrátil se do hotelu. Osprchoval se. Převlékl. Šel se najíst.“
„Kam?“
„Do malé restaurace. Jmenovala se Fong’s.“
„S kým?“
„S nikým. Šel jsem tam sám.“
„Co účtenka?“
„Co s ní?“
„Nebyla mezi vašimi věcmi.“
„Takže?“
„Tak kde je?“
„Nevím.“
„Proč ne? Co jste s ní udělal?“
„Zaplatil jsem hotově. Nenechal jsem si ji.“
„To se hodí.“
„Jak se to hodí?“
„Viděl vás tam někdo? Personál? Zákazníci?“
„Jistě. Zkuste se najíst v restauraci sám tak, aby na vás nikdo nezářal.“
„Možná se tam poptáme. Dobře. Co dál?“
„Dojedl jsem. Zamířil zpátky. Uviděl to tělo. Bylo v uličce kousek od Mulberry Street. Prohlédl jsem toho chlapa, abych zjistil, jestli mu nemůžu pomoci, a chystal se zavolat devět set jedenáct, když dorazili vaši kolegové.“
„Proč jste nezavolal z mobilu?“
„Žádný s sebou nenesím. Nemám mobily rád. Smaží mozek.“
„Takže jste to tělo zrovna našel?“
„Správně.“
„Bylo tam, už když jste do uličky vstoupil?“
„Přesně.“
„Už mrtvé?“
„Bohužel. Prohlédl jsem ho, ale bylo už pozdě.“
„A to je všechno?“
„Všechno.“

„To moc nesedí, vidíte, Davide?“

„Nesedí? Tak se to stalo.“

„Zamyslete se nad tím. Jste byznysmen. Konzultant. Počestný občan užívající si zaslouženou volnou noc. A ze všech divů New Yorku, ze kterých si můžete vybrat, si vyberete uličku plnou hoven, kde shodou okolností leží tělo tuláka, ještě teplé a plné kulek? Pardon, ale to neberu.“

„Tak jsem to neřekl. Pověděl jsem vám, že jsem strávil večer v restauraci. Tělo jsem našel až pak, když jsem se vracel do hotelu.“

„Proč jste šel pěšky? Mohl jste jet taxíkem.“

„A do té uličky jsem vstoupil jenom proto, že jsem tam viděl ležet tělo. Bylo vidět z hlavní ulice. Byli tam ti dva detektivové. A policisté. Zepjte se jich. Potvrdí to.“

„Nám je jedno, kde ta mrtvola byla, Davide. Zajímá nás jenom to, kde se tam vzala.“

„A jestli o tom něco víte, teď je ta pravá chvíle nám to povědět,“ řekl Harris a pohlédl na mě poprvé od chvíle, kdy jsme vstoupili do výsledkové místnosti.

„Měl byste s námi spolupracovat, Davide,“ řekl Gibson. „Jestli k nám budete upřímný, třeba vám dokážeme pomoci. Ale jestli nám budete dál lhát, postaráme se, aby vám tahle věc spadla celá na hlavu.“

Seděl jsem a díval se z jednoho na druhého. Nejvíce ze všeho jsem se cítil uraženě. Kdybych lhal, v žádném případě by to nikdo nepoznal, a už vůbec ne tihle dva.

„Měl byste se rozhlížet, jak z toho ven, Davide,“ řekl Harris. „Buďte chytrý. Tohle je vaše poslední šance udělat pro sebe něco dobrého.“

„Stejně nakonec na všechno přijdeme,“ řekl Gibson. „Ale pak už bude pozdě vám pomoci. Musíte nám to povědět teď.“

„Řekl jsem vám, co vím,“ trval jsem na svém.

„Poslechněte, já nevěřím, že jste špatný člověk, Davide,“ pokračoval Harris. „Ale jestli jste to nechtěl udělat, povězte nám to hned. Přestaňte plýtvat naším časem.“

Znovu jsem se napil kávy.

„Třeba vás ten muž napadl?“ nadhodil Gibson. „Donutil vás jít do té uličky?“

„Jo – třeba se to stalo jeho zbraní,“ řekl Harris. „Hrozil vám jí, abyste šel za ním, poprali jste se, zbraň spustila...?“

„Takže to byla nehoda?“ řekl Gibson. „Neměl jste v úmyslu ho zabít. To by vám rozhodně pomohlo.“

„Ale jestli se to odehrálo takhle, musíte nám to povědět,“ naléhal Harris. „Pak vám pomůžeme s vaší výpovědí. Postaráme se, aby vás popsala v tom nejlepší světlo.“

„Vy si myslíte, že to mohla být nehoda?“ řekl jsem. „Jsem zvědavý. Mohlo jít o jednu nehodu, když zbraň spustila šestkrát? Nebo o šest po sobě jdoucích nehod?“

„Heleďte, Davide, jenom se vám snažíme pomoci,“ řekl Harris.

„Vážím si toho,“ řekl jsem. „Tak poslouchejte, co vám povídám. To tělo jsem našel. Nic jiného.“

„Jestli to chcete hrát takhle – fajn,“ řekl Harris. „Ale měl byste vědět ještě něco. Někdo vás viděl.“

„Viděl, jak jsem ho našel?“

„Ne. Viděl, jak jste toho chlapa zabil.“

„Nesmysl.“

„Ne, Davide, je to pravda. Zavolal devět set jedenáct.“

„Jak jinak by se tam hlídkový vůz dostal tak rychle?“ řekl Gibson. „Byl tam dřív, než jste vyšel z uličky, je to tak?“

„Možná někdo opravdu zavolal devět set jedenáct,“ řekl jsem. „Možná ten člověk opravdu viděl, kdo toho muže zabil. Ale já to nebyl.“

Harris sáhl do kapsy saka a vyndal malý diktafon. Podržel ho tak, abych dobře viděl, co to je, a pak ho postavil na výšku před sebe na stůl. Oba detektivové mě bedlivě sledovali. Harrisovy rty se leskly.

„Jestli chcete něco dodat, je teď ta pravá chvíle,“ řekl.

Zvedl jsem kelímek a chvílku v něm točil zbytkem kávy.

„Prospělo by mi ještě jedno kafe,“ řekl jsem. „Tenhle zbytek mi už vystydí.“

Harris se zamračil.

„Tohle je nahrávka hovoru na linku devět set jedenáct,“ řekl a natáhl ruku k diktafonu.

Umělý ženský hlas ohlásil datum. 15. března. To bylo včera.

„Pohotovostní linka newyorské policie,“ pokračoval. „Čas dvacet tři padesát sedm. Agent osm tři nula čtyři.“

„Pohotovost devět jedna jedna,“ ohlásila skutečná operátorka, když hovor převzala. Její hlas zněl z malého reproduktoru drsně a kovově. „Vaše jméno, telefonní číslo a adresu, prosím.“

„Prosím, pomozte mi,“ řekl mužský hlas. Byl pronikavý a roztřesený. „Právě jsem viděl člověka spáchat vraždu.“ Ztěžka dýchal a v pozadí bylo slabě slyšet dopravu.

„Chápu, pane, ale musíme začít vaším jménem, telefonním číslem a adresou.“

„Dobře, jsem Andy Newm-“

Harris se naklonil dopředu a stiskl tlačítko. Hlas na pásce chvilku pištěl a drmolil, abych nemohl rozeznat další podrobnosti. Pak Harris tlačítko pustil a já opět uslyšel operátorku.

„... mi, co jste viděl?“

„Tak jo, no, byl tam ten chlap. Velkej chlap. Šel do té uličky. K nějakému bezdomovci. Ten bezdomovec ho viděl. Vstal. Fakt pomalu. Potácel se. Jako kdyby byl opilý nebo tak. Ten chlap vytáhnul pistoli. Bezdomovec tam jenom stál a díval se na ni. Pak začal couvat. Šel pozpátku. Až ke zdi. Pokusil se vylézt na kontejner, ale ten chlap... ten chlap ho prostě... střelil. Do hrudi. Několikrát. Prásk, prásk, prásk, prásk, prásk, prásk. A bylo to. Bezdomovec byl mrtvej.“

„Co se stalo pak?“

„Ten bezdomovec upadl na zem. Chlap ho tam jen tak nechal. Pak jsem utekl. Nechtěl jsem, aby mě viděl.“

„Kde je ta ulička?“

„U Canal Street. Nebo Mulberry. Kousek od ní.“

„A kde jste byl, když se to stalo?“

„Přímo tam, na ulici.“

„Víte jistě, že vás ten muž se zbraní nezahlédl?“

„Ne. Schovával jsem se. U dětskýho hřiště.“

„Viděl jste na něho dobře?“

„Jo. Prohlídnul jsem si ho.“

„Můžete ho popsat?“

„Jasně. Byl bílej. Vysokej. Asi metr devadesát. Černej koženej kabát. Stojací límec. Asi střední dýlky. Nesahal až ke kolenům. Černý džíny. Černý boty. Ale divný na tom chlapovi bylo, že mu chyběl velkej kus vlasů. Vzadu na hlavě.“

„Cože, jako kdyby plešatěl?“

„Ne. Jako kdyby si je vyholil. Třeba kvůli nějaký operaci nebo tak. Napadlo mě, že je to třeba blázen, že třeba prodělal lobotomii nebo něco.“

„Ale řekl jste, že tu lysinu měl vzadu na hlavě?“

„Jo, řekl jsem vzadu. Měl v ní stehy.“

„Kolik stehů?“

„Hodně. Tak deset nebo patnáct.“

„Dobře, a můžete –“

Harris přístroj vypnul.

„Davide, vidím, že jste běloch,“ řekl. „Asi metr devadesát vysoký, na sobě máte černé boty, černé džíny a černý tříčtvrteční kožený kabát. Se stojáčkem.“

„Kam tím míříte?“

Harris vstal a došel za mě. Ucítil jsem jeho váhu na opěradle židle. Jeho dech mě hřál na krku. Sledoval jsem ho v zrcadle, jak teatrálně zkoumá týl mé hlavy. Odhadoval jsem, že se soustředí na to vyholené místo a úhlednou řádku dvanácti stehů táhnoucí se jeho středem. Začínal jsem tu jizvu nenávidět. Nebyla jediná, kterou jsem měl. Nebyla dokonce ani největší. Ale už mi způsobila víc než dost problémů.

„Nechcete se nám s něčím svěřit, Davide?“ zeptal se.

„Ano,“ řekl jsem. „Myslím, že si přece jenom promluvíme se svým právníkem.“

Harris se zatvářil podrážděně. Vrhł kyselý pohled na Gibsona a klesl zpátky na svou židli.

„To můžete, Davide, jestli chcete,“ řekl Gibson pomalu, jako by si myslel, že mluví s idiotem. „Ale jestli to uděláte, už vám nedokážeme pomoci. Nebudeme s vámi už ani smět promluvit. Zůstanete ve vězení, dokud neprověříme všechny nevyřešené vraždy z doby, po kterou jste byl v New Yorku. A ve Washingtonu. To bude trvat měsíce.“

„Ale ještě není pozdě začít mluvit,“ promluvil Harris. „Pomůžete nám

a my se vás toho pokusíme ušetřit. Vyřešíme to co nejrychleji. To přece chcete.“

„Už ne,“ řekl jsem. „Teď chci mluvit se svým právníkem.“

„Davide, uklidněte se,“ řekl Gibson. „Všechno, co říkáme, je, že jsme slyšeli verzi toho volajícího. Proč nám neřeknete svoji?“

„Už jsem vám ji pověděl,“ řekl jsem. „Neposlouchali jste. Teď chci právníka.“

„Neukvapte se, Davide,“ řekl Gibson. „Podívejte se na to našima očima. Zamyslete se nad tím, jak to celé vypadá.“

„Vypadá to jako narafičené,“ řekl jsem. „Vypadá to, že se neobtěžujete dělat svoji práci. A teď toho právníka. Počtvrté. Znova žádat nebudu.“

„Aspoň nám povězte, proč jste přemístil to tělo,“ řekl Gibson.

Zkřížil jsem paže a mlčel.

„Když ten člověk zavolal na devět set jedenáct, leželo tělo vzadu v uličce,“ pokračoval Gibson. „To bylo za tři minuty dvanáct.“

„O čtyři minuty později, když přijela hlídka, leželo vpředu,“ řekl Harris.

„Byl jste tam jen vy,“ řekl Gibson.

„Takže jste ho musel přesunout vy,“ dodal Harris.

„Otázka zní, proč?“ řekl Gibson.

Neodpověděl jsem.

„Jak už jsem řekl, Davide, nemyslíme si, že jste špatný člověk,“ řekl Harris. „Myslíme si, že jste byl v šoku z toho, co se stalo. Myslíme si, že jste odtáhl tělo blíž k uličce, protože jste chtěl, aby ho někdo našel. Chtěl jste to napravit.“

„To je známka lítosti, Davide,“ řekl Gibson. „Lítost je dobrá. Lítost by vám mohla opravdu pomoci. Ale musíte nám to povědět.“

„Právník vám poradí, abyste mlčel,“ řekl Harris. „Ale on s tím žít nemusí. Vy ano.“

„Takže jestli toho litujete, jestli se chcete zachovat správně – povězte nám o tom,“ řekl Gibson. „Budete se cítit mnohem lépe.“

„A ušetříte si spoustu času ve vězení,“ doplnil Harris.

„Protože pokud s námi nebudete mluvit, budeme do toho muset zatáhnout toho svědka,“ řekl Gibson. „A vzhledem k tomu, jak vás popsal po telefonu, vás co nevidět čeká rekognice.“

„A to změní celou hru, Davide,“ řekl Harris. „Od základů.“

„To, co jste udělal, začne vypadat jako předem promyšlený čin,“ dodal Gibson.

„Sebeobrana bude mimo diskusi,“ řekl Harris.

„Zabití bude vyloučené,“ upřesnil Gibson.

„Budeme mluvit o vraždě,“ přisadil si Harris. „Přemýšlejte o tom.“

Gibson přede mě položil papír a propisku.

„Napište, co se stalo, tak, jak jsme vám řekli,“ nařídil mi. „Nebo napište číslo svého právníka. Vyberte si.“

Napsal jsem číslo.

PĚT

První, co ráno udělám, pokud zrovna nejsem ve vězení, je, že si přečtu noviny.

Od pondělka do soboty mě docela baví. Nedělní vydání však tak dobrá nejsou. Je v nich moc málo zpráv. Příliš mnoho názorů. A silný svazek příloh, se kterými si musím poradit. Jako ty, které jsem si koupil na letišti Charlese de Gaulla cestou za touhle prací. Byla tam celá příloha o postoji lidí k práci. Proč si vybrali svá zaměstnání? Co se jim na nich líbilo? Co se jim nelíbilo? Co by je přimělo odejít? Odpovědi se podařilo roztáhnout na čtyři stránky plné sloupcových a kruhových diagramů a grafů. Byly tam všechny obvyklé důvody – peníze, postavení, povýšení, pracovní doba, cestování. Ale podle těch novinářů byla nejvýznamnějším faktorem „interakce s kolegy“.

Nic, co by člověk očekával v mé profesi.

I když jednou jsem potkal někoho, kdo mě přivedl na myšlenku, že by taková interakce nemusela být na škodu.

Tanya Wilsonová vypadala skoro stejně jako před třemi lety, v den, kdy jsem se s ní poprvé setkal v Madridu. Byla něco přes sto sedmdesát centimetrů vysoká a štíhlá, na sobě měla elegantní modrý oblek, který dokonale ladil s jednoduchou bílou blůzou a modrými botami na nízkém podpatku. Tmavé vlasy po ramena měla jako obvykle stažené dozadu. Vždycky dávala přednost tomuhle stylu, navzdory faktu, že zdůrazňoval její ostré rysy. Vzpomněl jsem si, že jsem už při našem prvním setkání pomyslel na to, že vypadá jako právnička, a dnes ten dojem ještě posílil odřený kožený kufřík a úzké brýle s kovovou obrubou.

Na okamžik ani jeden z nás nepromluvil.

Co se týče vztahů, je v naší profesi hranice, kterou nikdo nepřekračuje.

Nebo aspoň ten, kdo má rozum. Tanya a já jsme to oba chápali, ale i tak jsme ji toho jara málem překročili. Byli jsme nebezpečně blízko. Pár prstů u nohou možná přesáhlo na druhou stranu. Jsem si dost jistý, že moje ano, a myslím, že i její. Ale než jsme stačili hodit rozum za hlavu a přeskočit hranici oběma nohama, zasáhl osud. Poslali mě do Maroka, abych někoho vyzvedl.

Měla to být rutinní cesta. Tam a zpátky, čtyři dny maximum. Všechno zařizovala Tanya, takže jsem neměl důvod k obavám. A jak se dalo čekat, ze začátku šlo všechno hladce. Cestovní dokumenty, letenky, místní peníze, ubytování, auta. Všechno přesně podle plánu. Pak, když nám do schůzky zbývalo půl hodiny, se všechno změnilo. Náš džíp měl nehodu. Vyletěl do vzduchu. Domnívám se, že to byla nějaká podomácku vyrobená silniční nálož, ale žádné pořádné vyšetřování neproběhlo. Nikdy jsem nezjistil, kdo ji nastražil. Jak byla odpálena. Co se stalo s naším kontaktem. Kdo odstranil následky. Ani jak se ostatky řidiče – chlapíka, kterého jsem znal deset let – dostaly zpátky do Skotska na pohřeb, kterého jsem se nemohl zúčastnit. Nepamatuju si nic víc, než že jsem se o dva dny později probudil v nemocnici v Rabatu. Bylo to pochmurné místo. Světla byla tlumená a já si myslel, že mě tam nechali samotného, ale když jsem upadal znovu do bezvědomí, uvědomil jsem si, že tam se mnou někdo je. A taky ano. Tanya. Stála v nohách mé postele, mlčky mě pozorovala a v koutku pravého oka se jí leskla slza.

Potom mě Tanya navštěvovala každý den. Nejdřív v Maroku a pak ve Španělsku, kam mě poslali na zotavenou. Některé dny si pro mě našla jenom pár minut. Jindy se mnou strávila celé hodiny. Ale ať jsme spolu byli sebedále, dokázali jsme myslet jenom na to, jak získat trochu času jen pro sebe. Sami. Pryč od doktorů a sester a rozvrzaného nemocničního nábytku. Stávala se z toho posedlost. Pravidla, konvence a protokoly neměly šanci. Nic by ji nemělo, kdyby se do toho podruhé nevložit osud.

Téhož dne, kdy mě propustili z nemocnice, Tanyu přemístili. Nikdy jsem se nedozvěděl kam. Jeden den byla prostě tady a druhý pryč. Tak to v našem světě chodí. Nemůžeme s tím nic dělat. Ale od té doby jsem ji nikdy nepustil z hlavy. Často jsem přemýšlel, zda bychom cítili totéž,

kdyby se naše cesty znovu zkrížily. A tahle divná otázka mi vytanula v hlavě, když Tanya přerušila oční kontakt a obrátila se, aby zavřela dveře výslechové místnosti. Ujistila se, že jsou pevně zavřené, a pak došla k židli, na které předtím seděl Gibson. Zavanula kolem mě slabá vůně santalového dřeva a bergamotu a pocítil jsem, jak mě zamrazilo mezi lopatkami.

Asi jsem znal odpověď.

„Promiň, Davide,“ řekla, když se posadila. „Dorazila jsem tak rychle, jak to šlo. Čekáš dlouho?“

„Tisíc čtyřicet devět dní,“ řekl jsem.

Tanya se na okamžik zatvářila překvapeně a pak se nesměle usmála.

„Omlouvám se,“ řekla. „Přiletěla jsem teprve včera. Začala jsem tady dneska ráno. Ani jsem nevěděla, že jsi v tomhle městě, dokud jsem se nedoslechla, že volali ti detektivové. Pak jsem si musela pár věcí ověřit. Už je to dávno, co jsem zkrížila meče u amerického soudu.“

„Teď jsi přijela a oni ti dali tenhle případ?“ řekl jsem.

„Sama jsem si o něj řekla. Nedala jsem jim na vybranou. Za poslední dva roky moje reputace trochu stoupla. A nemohla jsem to nechat nikomu jinému. Ne jakmile jsem si uvědomila, že je řeč o tobě. Jsem tady jediná, kdo ví, jaký doopravdy jsi.“

„A jaký doopravdy jsem?“

„Ba ne. Na tohle odpovídat nebudu. Tak. Nějakou dobu jsme se neviděli. Jak ses měl?“

„Nemůžu si stěžovat. Pořád držím pohromadě. A ty?“

„Dobře. Nebo se budu mít dobře, až tě odsud dostanu.“

„Víš, o co jde?“

„Myslím, že jo. Než jsem šla za tebou, mluvila jsem s detektivy. Mají jednu mrtvolu a celkem jasnou představu, že je to tvoje práce. Navíc spoustu nepřímých důkazů. A výpověď očitého svědka. Upřímně řečeno to zní jako pořádný průšvih, Davide.“

„Je to pitomost, nic jiného.“

„To já vím. Ale jde o to, že budeme muset pořádně zabrat. To, že víš, že mají takové svědectví, významně zvyšuje riziko, že utečeš. A protože jsi cizí státní občan, mohl by to být problém.“

„Že uteču? Jak to myslíš?“

„Když požádáme o kauci. Soudce nebude souhlasit, když to bude vypadat, že bys mohl utéct.“

„Promiň, Tanyo – jakou kauci?“

„Abychom tě odsud dostali. Tak moment. Počkej chvílku. Nechtěl jsi snad požádat Londýn o...?“

„Tanyo,“ řekl jsem a kývl k oknu pro pozorovatele.

„Jen klid,“ řekla. „Sledovat nás můžou, ale poslouchat ne. Ne dokud jsem tady. Neriskli by to. Poslechni, nechtěl jsi náhodou říct to slovo na V?“
Neodpověděl jsem.

„Chtěl, vid’?“ řekla. „Chtěl jsi požádat, abychom tě z toho vytáhli. Z USA. Zbláznil ses?“

„Je to problém?“ zeptal jsem se.

„Tobě už nechodí operační oběžníky, Davide?“

„Jasně že chodí.“

„A čteš je?“

„Rozhodně. Když jsem v kanceláři, nemám nic lepšího na práci.“

„Nečteš, co? Naši lidi se snaží předávat vám užitečné informace, abyste věděli, co je nového, ale věnujete tomu pozornost? Ne. Pořád ignorujete naše rady. Dokud nespadnete do maléru. Pak čekáte, že zamáváme kouzelnou hůlkou.“

„Co je kouzelného na tom vytáhnout mě odsud? Trapného – ano. Náročného na papírování – ano. Ale sotva výjimečného. V Nairobi jsem dělal s jedním chlápem, kterého vytáhli ze tří malérů po sobě. Je fakt, že po tom posledním dostal padáka, ale u mě je to poprvé. V čem je problém?“

„Diplomatický zásah byl běžnou praxí v minulosti. Teď už není.“

„Proč ne?“

„Říká ti něco jméno David Robinson?“

„Mělo by?“

„Určitě jsi o něm dostal oběžník. Nečetl jsi... No dobře, shrnu ti to. Robinson byl americký mariňák. Pracoval na americkém velvyslanectví na Grosvenor Square. Vloni, těsně před Vánoci, ho sbalila metropolitní policie. Obvinili ho ze sexuálního obtěžování studentky v nějakém nočním klubu v Soho. Vložil se do toho Washington. Chtěli ho vytáhnout. Londýn odmítl. Prohlásili, že je to civilní delikt spáchaný na veřejném

místě, když byl mimo službu. Trvali na tom, že zůstane v Británii, aby stanul před soudem jako kdokoliv jiný.“

„To zní fér. Odsoudili ho za to?“

„Nikdy to nešlo před soud. Robinson se zabil ve vězení noc před slyšením.“

„Dobrý výsledek.“

„Možná. Ale o to nejde.“

„A o co?“

„O protokoly o spolupráci. Washington je roztrhal.“

„Ale to není udržitelné. Jak můžete –“

„Oficiálně schválené operace jsou pořád pokryté. Ale to je všechno.“

„Tak je problém vyřešený. Pověz jim, že jsem schválený.“

„To nemůžu, Davide. Ti lidé nejsou hlupáci.“

„Tak co budeme dělat?“

„Požádáš o kauci, jak jsem řekla.“

„Já ti nevím. Jak dlouho to bude trvat?“

„To záleží na tom, kdy budeš mít slyšení. Obžaloba bude tvrdit, že bys měl zůstat ve vazbě. My budeme trvat na kauci. Pak to bude na soudci.“

„Kdy nejdřív by to mohlo být? Zítří se mám vrátit do Londýna. Mám letenku na zítřejší odpoledne.“

„Davide, je načase mluvit na rovinu. Zítří v tom letadle nebudeš. A to, že se dostaneš domů se zpožděním, je tvoje poslední starost. Nejdřív tě budeme muset dostat odsud. Pak budeme pracovat na tvójí obhajobě. Co se týče slyšení, budu tlačit na to, aby proběhlo co nejdřív. Jinak tě přesunou.“

„Kam?“

„To běžného vězení. Vazební cely mají jenom tam.“

Pohlédl jsem na Tanyu a bylo jasné, že ví, na co myslím. Oběma nám bylo jasné, o jakém druhu zařízení je řeč. Zastaralém. Přehplněném. Nečistém. Plném zvrhlých zločinců.

„Davide, myslí na tohle,“ řekla, natáhla ruku a položila ji na moji. „Neudělej nějakou hloupost. Od té záležitosti s Robinsonem si Washington přeje odplatu. Chtějí svoji libru masa. Poskytni jim šanci a oni se jí chopí.“

★

Kapky krve z náckova obličejce už zaschly na nohách lavice a vytvořily špinavě hnědé skvrny podobné rzi. Harris si jich všiml, když mě detektivové vrátili do cely. Šel přímo k lavici, aby si je prohlédl zblízka. Zatímco jsem byl nahoře, zpráva o incidentu se možná rozšířila po budově.

„Víte o tomhle něco?“ zeptal se.

„Vůbec nic,“ odpověděl jsem.

„Tak nic, jo? Stejně jako nevíte nic o tom chlápku v zadní uličce? No, ale my něco víme, Davide. Víme, že jste toho chlapa zabil. Takže by vám teď prospělo, kdybyste přestal lhát a pověděl nám, co se stalo, abychom vám ještě mohli pomoci.“

„Spíš by mi prospělo se tady posadit a počkat, až mě můj právník dostane ven.“

„Můžete to zkusit,“ řekl Harris. „Ale věřte mi. Budete čekat dlouho.“

Harris se mýlil. Musel jsem čekat jenom čtyřicet minut. Přesně v jednu hodinu se znovu objevil Gibson, zůstal stát před mojí celou a čekal, až se Cauldwell postará o zámek. Jenomže tentokrát měl připravená pouta.

„Vstaňte,“ nařídil. „Otočte se. Nastavte ruce.“

Nasadil mi náramky a každý pořádně stisknul, aby se mi pevně zaryly do zápěstí.

„Slečna Wilsonová pracuje rychle, co?“ řekl jsem.

„Cože?“ řekl Harris.

„Slečna Wilsonová. Moje právníčka. Pracuje rychle, když už zařídila moje propuštění.“

„Nepropouštíte vás, pitomče. A tohle nemá s vaší právníčkou nic společného.“

„Ne? Tak kam půjdeme?“

„My nikam. Jenom vy. Je tady FBI.“

„Proč? Co chtějí?“

„Jako kdybyste to nevěděli.“

„Nevím to. Proč se do toho vložila FBI?“

„Dost. Sklapnout. Už ani slovo, nebo dostanete výprask hned tady.“

U recepčního pultu na nás čekali tři muži. Žádného z nich jsem nikdy předtím neviděl. Když jsme se přiblížili, malá skleněná branka se otevřela a nejstarší ze skupiny pokročil kupředu. Měl krátké prošedivělé vlasy a vystouplé břicho, které mu viselo přes opasek.

„Jsem poručík Hendersen, newyorská policie,“ představil se. „Jsem tady, abych vás informoval, že váš případ ve dvanáct nula pět dnešního dne převzal Federální úřad pro vyšetřování. Tihle pánové jsou agenti. Papírování je hotové. Teď si to převezmou oni.“

„Jsem zvláštní agent Lavine,“ řekl vyšší ze zbývajících dvou mužů a postavil se vedle Hendersena. Byl asi sto pětadesát centimetrů vysoký, štíhlý, měl široká ramena a krátké světlé vlasy. Jeho šedý jednořadý oblek byl dobře ušitý a bílou košili, na pohled novou a naškrobenou, doplňovala tmavá proužkovaná kravata. Zpod rukávů saka mu vykukovaly manžety, a když se pohnul, postřehl jsem iniciály vyšité na kapsičce košile. Až na svůj obličej by se dobře vyjímal ve výloze krejčovství. Vypadal unaveně a ztrhaně a pod očima měl hluboké kruhy. Třetí muž vypadal mnohem živěji, skoro vyskakoval na špičky. Oblečený byl podobně, ale byl asi o tři centimetry vyšší a o patnáct širší a o dobrých deset let mladší. Do řady s ostatními se postavil o chvíli později a pohyboval se, jako by stěží odolával pokušení natáhnout ruku a popadnout mě.

„Tohle je zvláštní agent Weston,“ řekl Lavine. „Teď jste náš. Pojdte. Je čas jít.“

„Přebírá to FBI?“ zeptal jsem se Hendersena. „Proč?“

Ignoroval mě.

„A co moje slyšení?“ řekl jsem. „Víš o tomhle můj právník?“

Hendersen se na mě ušklíbl.

„Sbohem, pane Trevellyane,“ řekl a obrátil se k odchodu.

Gibson podal tašku s mými věcmi agentu Westonovi a Harris mi za zády sundal pouta. Chtěl jsem si promnout zápěstí, ale než jsem si stáčil obnovit krevní oběh, Lavine je chytil a nasadil mi svá želízka. Vypadala trochu jinak, ale byla úplně stejně nepohodlná.

Weston mě vzal za paži a vedl mě ven hlavními dveřmi. Pokračovali jsme po chodníku k neoznačené bílé dodávce zaparkované na konci řady

aut. Lavine otevřel zadní dveře a Weston mě strčil dovnitř. Nákladový prostor byl prázdný až na starou šedou deku podobnou těm, které stěhovací společnosti používají na ochranu nábytku. Byla zmačkaná, plná skvrn a páchla plísní. Odstrčil jsem ji nohou. Nechtěl jsem ani pomyslet na to, čemu mohla dřív sloužit.

Nevím, který agent se posadil za volant, ale ten, který řídil, měl těžkou pravou nohu. Zadní pneumatiky zakvílely, když jsme vyrazili kupředu, a dodávka pak vlétla do každého výmolu a řízla každou zatáčku. Uvnitř byla černočerná tma a to, jak jsem se tam bezmocně zmítal, narážel a otloukal se o tvrdý plech, mi připomnělo jednu historku, kterou jsem kdysi slyšel. Vyprávěl mi ji jeden americký agent vojenské rozvědky ze staré školy. Bylo to o CIA ve Vietnamu. Říkal, že podezřel z příslušnosti k Vietcongu nakládali do vrtulníků s pytlek přes hlavu a nějakou dobu s nimi létali sem tam, než je předvedli k výslechu. Používali k tomu ty nejdrogovanější, nejsílenější piloty, které našli, a prostě je pár hodin nechali bláznit. Pak se vězni vypotáceli ven pozvracení a naprosto zmatení. Bylo snazší přinutit je mluvit. Párkrát byli ti chudáci tak mimo, že skutečně věřili, že přistáli v USA, a všechno vysypali.

„Tak kde tedy jsme?“ zeptal jsem se Westona, když o dvacet minut později konečně otevřel zadní dveře. „V Saigonu?“

Neodpověděl.

„Nebo v Quanticu?“ řekl jsem.

Pokynul mi, abych vystoupil.

„Nebo aspoň na Federal Plaza?“ řekl jsem a podíval se přes rameno na rovnoběžné řady sloupů a podlahu se skvrnami od oleje. „Protože musím říct, že výzdoba na mě dojem neudělala.“

Weston se naklonil do dodávky a popadl mě za paži. Sako se mu rozevřelo a pod ním se proti čisté bílé košili rýsovala hrubá pažba jeho služební zbraně. Chvilku jsem ho nechal tahat netrpělivě za můj rukáv a pak se začal sunout k němu, dokud jsem nemohl spustit nohy dolů a postavit se na zem.

Kousek jsem podešel a uviděl, že jsme v koutě velké obdélníkové podzemní garáže. Stály tam jenom čtyři další vozy. Identické sedany Ford stojící v řadě vedle dodávky. Vypadaly nově a nablýskaně. Byly mnohem

větší než evropská auta, ale i přes všechna ta volná stání parkovaly úhledně uvnitř prostorů vymezených žlutými čarami.

Jiné lidi jsem neviděl. Až na ty dva agenty a mě tam bylo prázdkno. Žádní svědkové čehokoliv, co se tam mohlo stát. Nápis na zdi říkal, že majitel – nějaká banka – odmítá jakoukoliv zodpovědnost za škody, které by tam mohly vzniknout. Nepoznal jsem jaká banka, protože její jméno bylo přelepené kartonem, na kterém bylo rukou napsáno JIDÁŠ. Vedle nápisu byly zbytky kovového držáku podobného tomu nade dveřmi v policejní výslechové místnosti. Visel od něj krátký kus kabelu pečlivě ustríženého na konci. Rozhlédl jsem se po zbytku garáže. Na sloupech byly v pravidelných rozestupech namontované podobné držáky.

Teď byly všechny prázdkné.

Možná si banka kamery odmontovala, když budovu opustila. Možná je někdo ukradl. Nebo byly odstraněny z jiného důvodu.

Čistě pro jistotu jsem zacouval k boku dodávky.

Ticho prolomil Lavine.

„Hej,“ řekl a postavil se před dvoukřídlové tyrkysově modré dveře zasazené do zdi. „Neuspíšíme to?“

Weston se obrátil na svého parťáka a mně došlo, že se musím rozhodnout. Spočinul jsem pohledem na jeho krku. Krční obratel je proslulý svou křehkostí. I v poutech bych mu mohl jedním silným úderem přerušit míchu. Pak bych mu mohl sáhnout pod rameno pro pistoli. Glock 23 je na třináct nábojů, ale já bych jich tolik nepotřeboval. Jeden by stačil. Dva, kdybych se řídil předpisy. Lavine by byl vyřízený dřív, než by stačil vytáhnout svoji zbraň z pouzdra.

Váhal jsem.

Pokud jsem měl mít na svědomí jenom vraždu tuláka, proč se o mě federálové tak zajímali? Proč jim stálo za to sebrat mě newyorskou policií a odvézt do téhle budovy? Bylo toho příliš, čemu jsem nerozuměl.

Můžete tomu říkat zvědavost. Nebo profesionální deformace. Ale tak či tak, rozhodl jsem se hrát to s nimi.

ŠEST

Když jsem byl kluk, měli jsme doma spoustu knížek.

Hodně jich bylo vypůjčených z knihovny. Další jsme podědili po příbuzných. Ale několik jich koupili pro mě. Pamatuji si první knížku, kterou mi rodiče dali, když jsem se naučil číst. Byla to sbírka přísloví a bajek. Některé vypadaly už tehdy dost staromódně. Některé moc nedávaly smysl. Jiné jsem už skoro zapomněl.

A dalším jsem měl věnovat větší pozornost.

Takovým, které učily, že moc zvědavosti škodí...

Tyrkysové dveře byly jediným východem z garáže, který jsem viděl, když nepočítám rampu pro auta na protější straně. Od pohledu byly často používané, barva byla stará a olupovala se a roh pravého křídla drhnul o zem, když do něj Lavine strčil. Weston a já jsme ho následovali do malé vstupní haly s betonovými stěnami. Napravo od nás byl výtah, ale Lavine ho ignoroval. Šel dál a zmizel na schodišti na druhé straně. Vedlo jenom o jedno patro výš. Šli jsme za ním a dostihli ho těsně před tím, než dorazil k těžkým šedým dveřím nahoře. Podržel nám je a my vstoupili do velkého, jasně osvětleného prostoru.

Zastavil jsem se, abych prozkoumal své nové okolí, ale Weston mě popadl za paži a táhl mě kolem opuštěného recepčního pultu, který stál podél levé zdi. Byl dost široký, aby za ním mohli pracovat čtyři lidé, ale teď jsem tam viděl jen jednu židli. Všechno obvyklé vybavení recepcy chybělo – knihy návštěv, visačky pro hosty, telefonní ústředny, počítačové monitory – a v celém prostoru nebyl žádný další nábytek. Musel být už nějakou dobu opuštěný. Podlahu pokrývala vrstva prachu, takže mramorové dlaždice byly trochu kluzké pod nohama, a v rozích rámců vysokých oken viselo několik malých pavučin.

Spodní dva metry skla zakrývaly hrubé překližkové desky. Jedna část byla zakrytá i zevnitř. Byla u vzdáleného konce pultu a před ní byl v podlaze zasazený půlkruh černé vzorkované gumy. Vypadalo to jako pozůstatek otáčecích dveří. Dřív vedly na ulici, ale teď tu silnou dřevěnou desku blokující východ zpevňovaly dva tlusté trámky. Každý z nich drželo na místě šest velkých ocelových šroubů. Kdo by se chtěl dostat ven tamtudy, potřeboval by pořádné nářadí. Nebo trochu plastické trhaviny.

Weston mi nepustil paži, dokud jsme nedošli k řadě lesklých stříbrných sloupků. Bylo jich pět a oddělovaly recepci na jedné straně od dvou dvojic výtahů na druhé. Původně v nich zřejmě byly na pantech zavěšené panely – soudě podle držáků nejspíš skleněné – které regulovaly vstup do budovy. Teď bylo kování rozbité a mezi sloupky nic nezůstalo. Prošli jsme mezi nimi a kolem dvojítych dveří vedoucích ke kancelářím a zamířili k výtahům. Dveře v zadním koutě měly cedulku SCHODIŠTĚ. Na okamžik jsem si pomyslel, že nás Lavine bude zase nutit jít nahoru pěšky, on však natáhl ruku a stiskl přivolávací tlačítko. Displeje ukazující poschodí nad prvními třemi byly prázdné, ale nad tím čtvrtým byl vidět nápis PŘÍZEMÍ. Dveře výtahu se odsunuly do strany a my tři jsme nastoupili.

Výtah měl tlačítka pro čtyřadvacet poschodí. Lavine stiskl to označené číslem 23. Dveře se zlehka zavřely a skoro neznatelně jsme začali stoupat. Stěny výtahu pokrývala nějaká hrubá látka podobná pytlovině visící z háčků pod stropem. Zatáhl jsem za okraj jednoho z těch závěsů a zjistil, že zakrývá zrcadlo. Usoudil jsem, že na ostatních zdech to bude stejné. Pokud ano, byl jsem rád, že jsou zakrytá. Nestál jsem o to, aby se okolo mě odráželo nekonečné moře skličujících obličejů těch agentů.

Čísla na displeji se postupně propracovala k třiadvacítce. Zastavili jsme a dveře se tiše otevřely. Weston mě vystrčil ven jako prvního. Vedl mě doprava, pryč od výtahů, a pak mě nasměroval do chodby, kterou jsme došli do rozlehle otevřené kanceláře. Středem místnosti se táhla řada registratur vytvářející jakousi cestu k prosklené kukani vedoucího, jež vyčnívala z protější zdi. Skřínky byly nízké – sotva do pasu – a mezera za každou třetí tvořila průchod ke skupinkám stolů po obou stranách. Ty byly sražené k sobě po čtyřech tak, aby vytvářely vodorovné řady identických křížů. Jedna řada se táhla přes místnost podél skříněk a druhá

podél oken. Bližší stoly byly úplně prázdné až na svazky kabelů vyčnívající z lišt vzadu. O něco dál jsem viděl sem tam nějakou klávesnici s úhledně stočeným kabelem a mezi nimi i hrstku starých telefonních sluchátek s mikrofony.

Posledních pár stolů vpravo vypadalo, jako by je zaměstnanci ještě nevyklidili, a ty vzadu nalevo byly posunuté mimo svou původní polohu. Někdo je odstrčil stranou a prostor mezi nimi zaplnil židlemi. Nejméně stovkou. Ty byly navršené na sobě v podivných, opileckých úhlech. Některé měly zaháknuté nohy do sebe, aby držely na místě. Jiné spadly, ležely na podlaze a blokovaly přístup k prosklené kóji.

Lavine postavil dvě spadlé židle na jejich kolečka a odstrkal je skleněnými dveřmi. Musel jsem se postavit stranou, když se vrátil pro další, a skončil jsem namáčkнутý k poslednímu stolu napravo. Jeho deska nebyla skoro vidět. Pokrývaly ji krabice od pizzy, plechovky od koly, kelímky od kávy, noviny – nejrůznější odpad. Další stůl byl k prvnímu v přímém protikladu. Obsahoval úhledné hromádky papírů a desek, několik propisek, nabíječku na mobil a dva notebooky. Na displejích obou byly spořiče obrazovek. Po jednom plul odznak FBI, který se v pohybu vlnil. Na druhém ukazoval zadek Homer Simpson.

Na stěně za stoly visely přišpendlené dvě mapy, které zcela zaplňovaly prostor mezi dvěma okny. Nahoře byla mapa Manhattanu ve velkém měřítku a na ní zakreslené shluky červených teček a modrých trojúhelníků doplněné časy a daty z předchozího týdne. Pod plánem se po obrysu Spojených států táhly různobarevné čáry. Popisek říkal, že jde o schéma národní železniční sítě. Pod pravý horní okraj byla zastrkaná sada černobílých fotografií. Zobrazovaly mužské obličejce. Napočítal jsem jich pět. Všem těm mužům bylo od pětatřiceti do čtyřiceti. Vypadali zanedbaně a neudržovaně, ale ne úplně zpuště. Rozhodně to nebyla parta bezdomovců. Šipky je spojovaly s různými železničními tratěmi, z nichž všechny vedly z New Yorku na různé strany.

A všichni muži na fotografiích vypadali, jako by byli mrtví.

Posadil jsem se až na konec kukaně. Lavine zastrčil moji židli dozadu, takže jsem byl doslova zády u zdi. Agenti si sedli naproti mně. Skoro se